



gemeente

Zoetermeer

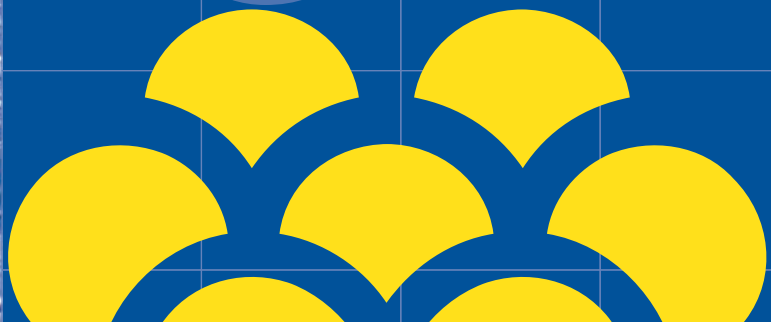
# Omnibusenquête 2010

deelrapport

## Persoonlijke gegevens

O&S

Onderzoek & Statistiek





**OMNIBUSENQUÊTE 2010**  
**deelrapport**  
**PERSOONLIJKE GEGEVENS**

Zoetermeer, 21 februari 2011

Gemeente Zoetermeer  
Hoofdafdeling Bestuur  
Afdeling Facilitair Bedrijf  
Onderzoek & Statistiek  
Aad Kalisvaart



# INHOUDSOPGAVE

	Blz.
<b>1. INLEIDING</b>	<b>1</b>
<b>2. INDIVIDUEN</b>	<b>3</b>
2.1 Leeftijd en geslacht	3
2.2 Wijk en buurt	4
2.3 Opleidingsniveau	5
2.4 Verrichten van betaald werk	6
2.5 Persoonlijke situatie	7
2.6 Het huishouden waartoe men behoort	7
2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort	9
2.8 Etniciteit	10
2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken	10
<b>3. HUISHOUDENS</b>	<b>13</b>
3.1 Type en grootte van het huishouden	13
3.2 Leeftijd van de representant	14
3.3 Wijk en buurt	14
3.4 Inkomen	15
3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken	17
<b>BIJLAGEN</b>	<b>19</b>



# 1. INLEIDING

In het najaar van 2010 heeft de sector Onderzoek & Statistiek onder de Zoetermeerse bevolking de 'Omnibusenquête 2010' gehouden. Belangrijkste kenmerk van zo'n omnibus-enquête is dat er over meerdere onderwerpen vragen worden gesteld.

Dit rapport bevat de uitkomsten over het onderwerp 'persoonlijke gegevens'.

Omdat het totale aantal vragen voor de omnibusenquête te groot was voor één formulier, is het onderzoek in drieën gesplitst. In plaats van één zijn er daarom drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeesters van 18 jaar en ouder (en niet woonachtig in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen). Waarbij er voor is gezorgd dat niemand in meer dan één van de drie steekproeven kon vallen.

De door opdrachtgevers aangedragen vragen zijn verdeeld over drie vragenformulieren: een wit, een geel en een groen. Alleen de vragen over de persoonlijke gegevens (zie bijlage 1) zijn in elk van de drie formulieren opgenomen. Die vragen zijn door 3.949 personen ingevuld, zodat de respons voor dit onderwerp 66% bedraagt. Meer informatie over de onderzoeksopzet, de respons en de generaliseerbaarheid van de uitkomsten kunt u vinden in de bijlagen 2 en 3.

Met betrekking tot de achtergrond van de respondenten zijn in de omnibusenquête over de volgende elf kenmerken vragen gesteld:

- geslacht;
- leeftijd;
- samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- de plaats die men inneemt in het huishouden;
- opleidingsniveau;
- aantal uren dat men betaald werk verricht;
- persoonlijke situatie (werkzaam, student, AOW'er, etc.);
- inkomen van het huishouden waartoe men behoort;
- aantal leden van het huishouden dat een inkomen heeft;
- etniciteit.

Daarnaast is van de meeste respondenten ook nog bekend in welke wijk, buurt en subbuurt ze wonen. In tegenstelling tot de andere achtergrondkenmerken zijn deze geografische gegevens niet gebaseerd op de enquêtevragen maar ontleend aan de bevolkingsadministratie.

De omnibusenquête is een onderzoek onder individuen. Voor enkele van de achtergrondvariabelen (met name het huishoudensinkomen en het type huishouden) geldt dat de uitkomsten ook (of vooral) interessant zijn als ze op huishoudensniveau worden gepresenteerd. Dit wordt in dit rapport dan ook gedaan. Daarvoor was het echter wel nodig uit het personenbestand tevens een huishoudensbestand af te leiden. Deze mogelijkheid bestond omdat aan de respondenten o.a. is gevraagd hoe het huishouden waartoe ze behoren is samengesteld en welke plaats zij zelf in dat huishouden innemen. De toegepaste procedure, die uit twee onderdelen bestaat (een selectie van bepaalde respondenten gevolgd door een 'weging' van hun antwoorden), is in bijlage 4 beschreven.

Het verslag is bedoeld als documentatie van de achtergronden van de respondenten. De resultaten van de analyses zijn dan ook voornamelijk in tabelvorm weergegeven. De begeleidende tekst is tot het minimum beperkt gebleven.

De uitkomsten op individueel niveau staan in hoofdstuk 2, die op huishoudensniveau in hoofdstuk 3. Wat de laatste betreft is de volgende waarschuwing op z'n plaats: de absolute aantallen respondenten die in de tabellen van dat hoofdstuk zijn opgenomen kunnen niet worden gebruikt voor het berekenen van zogenaamde nauwkeurigheidintervallen. Dit is een onvermijdelijk gevolg van de manier waarop uit het personenbestand een huishoudensbe-

stand is afgeleid. Mocht u overigens niet bekend zijn met de term 'nauwkeurighedsinterval', dan kunt u bijlage 3 raadplegen.



## 2. INDIVIDUEN

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de enquête op individueel niveau.

### 2.1 Leeftijd en geslacht

Tabel 2.1 geeft de leeftijdssamenstelling van de respondenten in vijfjaarsklassen. Het betreft de leeftijd die door de respondenten zelf is opgegeven (deze wijkt wel eens af van die volgens de bevolkingsboekhouding). De gemiddelde leeftijd is 49 jaar.

Tabel 2.2 bevat een verdeling in vijf leeftijdscategorieën.

Tabel 2.1 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-19	85	2,2
20-24	197	5,1
25-29	235	6,0
30-34	255	6,6
35-39	314	8,1
40-44	379	9,7
45-49	453	11,6
50-54	508	13,1
55-59	443	11,4
60-64	406	10,4
65-69	240	6,2
70-74	168	4,3
75-79	103	2,6
80-84	67	1,7
85-89	37	1,0
90-94	1	0,0
Subtotaal	3.891	100,0
Geen antwoord	58	
Totaal	3.949	

Tabel 2.2 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-29	517	13,3
30-39	569	14,6
40-49	832	21,4
50-64	1.357	34,9
65+	616	15,8
Subtotaal	3.891	100,0
Geen antwoord	58	
Totaal	3.949	

Tabel 2.3 geeft aan hoe de respondenten zijn verdeeld naar geslacht.

Tabel 2.3 Respondenten naar geslacht, absoluut en in %.

Geslacht	Absoluut	In %
Man	1.726	44,1
Vrouw	2.186	55,9
Subtotaal	3.912	100,0
Geen antwoord	37	
Totaal	3.949	

## 2.2 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de respondenten over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 2.4 Respondenten naar woonwijk, absoluut en in %.

Wijk *)	Absoluut	In %
Centrum	610	16,1
Meerzicht	441	11,6
Buytenwegh de Leyens	629	16,6
Seghwaert	539	14,2
Noordhove	301	7,9
Rokkeveen	705	18,6
Oosterheem	541	14,3
Industriegebied	14	0,4
Buitengebied	7	0,2
Subtotaal	3.787	100,0
Onbekend	162	
Totaal	3.949	

\*) De tabel telt negen van de tien Zoetermeerse wijken. In één wijk (Hoofdwegen) woont geen van de betreffende (3.787) respondenten.

Tabel 2.5 Respondenten naar woonbuurt, absoluut en in %.

Buurt *)	Absoluut	In %
Dorp	176	4,6
Stadscentrum	121	3,2
Palenstein	170	4,5
Driemanspolder	143	3,8
Meerzicht-West	273	7,2
Meerzicht-Oost	168	4,4
Buytenwegh	294	7,8
De leyens	335	8,8
Seghwaert-Zuid-West	209	5,5
Seghwaert-Noord-Oost	330	8,7
Noordhove-West	115	3,0
Noordhove-Oost	186	4,9
Rokkeveen-West	291	7,7
Rokkeveen-Oost	414	10,9
Oosterheem-Zuid-West	134	3,5
Oosterheem-Noord-Oost	407	10,7
Rokkehage c.a.	4	0,1
Lansinghage c.a.	3	0,1
Zoeterhage c.a.	2	0,1
Hoornerhage c.a.	5	0,1
Balijbos	1	0,0
Westerpark c.a.	1	0,0
Buitengebied-West	4	0,1
Van Tuyllpark	1	0,0
Subtotaal	3.787	100,0
Onbekend	162	
Totaal	3.949	

\*) De tabel telt slechts 24 van de 35 Zoetermeerse buurten. In de overige 11 buurten woont geen van de betreffende (3.787) respondenten.

## 2.3 Opleidingsniveau

Tabel 2.6 geeft aan hoe de respondenten over acht verschillende opleidingsniveaus zijn verdeeld. In tabel 2.7 zijn deze samengevat tot drie niveaus.

Tabel 2.6 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau	Absoluut	In %
<u>LAAG:</u>		
-Geen	32	0,9
-Lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)	137	3,7
-Middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)	816	22,3
-Lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)	201	5,5
<u>MIDDEN:</u>		
-Hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)	480	13,1
-Middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)	808	22,1
<u>HOOG:</u>		
-Hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)	891	24,4
-Wetenschappelijk onderwijs	290	7,9
Subtotaal	3.655	100,0
Onbekend	294	
Totaal	3.949	

Tabel 2.7 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau *)	Absoluut	In %
Laag	1.186	32,4
Midden	1.288	35,2
Hoog	1.181	32,3
Subtotaal	3.655	100,0
Onbekend	294	
Totaal	3.949	

\*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

## 2.4 Verrichten van betaald werk

Van de respondenten verricht, volgens tabel 2.8, tweederde momenteel (d.w.z. ten tijde van de enquête) betaald werk. Tabel 2.9 laat zien hoeveel uur per week die 'werkzame personen' gewoonlijk betaald werk verrichten.

Tabel 2.8 Respondenten naar het verrichten van betaald werk, absoluut en in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Absoluut	In %
Ja	2.588	66,4
Nee	1.307	33,6
Subtotaal	3.895	100,0
Geen antwoord	54	
Totaal	3.949	

Tabel 2.9 Respondenten naar het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, absoluut en in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Absoluut	In %
20 of minder	456	18,3
21 t/m 39	1.160	46,6
40 of meer	871	35,0
Subtotaal	2.487	100,0
Onbekend	101	
Totaal	2.588	

Gemiddeld aantal: 32 uur

Minimum aantal: 2 uur

Maximum aantal: 80 uur

## 2.5 Persoonlijke situatie

Tabel 2.10 bevat de verdeling van de antwoorden op de vraag welke situatie de respondent het meest op zichzelf van toepassing acht.

Tabel 2.10 Respondenten naar de meest van toepassing zijnde situatie, absoluut en in %.

Meest van toepassing zijnde situatie	Absoluut	In %
Werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk	2.363	62,6
Werkzoekende zonder werk	119	3,2
Student of scholier	173	4,6
Werkzaam in eigen huishouding	231	6,1
Gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier	669	17,7
Arbeidsongeschikt of invalide	138	3,7
Verricht vrijwilligerswerk	70	1,9
Iets anders	14	0,4
Subtotaal	3.777	100,0
Geen antwoord	172	
Totaal	3.949	

## 2.6 Het huishouden waartoe men behoort

Deze paragraaf gaat in op de antwoordverdelingen van enkele vragen die te maken hebben met het huishouden waartoe de respondent behoort. Allereerst het type huishouden. Uit tabel 2.11 blijkt o.a. dat bijna de helft van de respondenten deel uitmaakt van een huishouden dat bestaat uit twee partners met één of meer kinderen.

Tabel 2.11 Respondenten naar het type huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Type huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	513	13,3
Twee partners, zonder kind(eren)	1.305	33,9
Twee partners, met kind(eren)	1.750	45,4
Eén-oudergezin (=één volwassene met kind(eren))	265	6,9
Anders	19	0,5
Subtotaal	3.852	100,0
Geen antwoord	97	
Totaal	3.949	

Tabel 2.12 laat zien welke plaats de respondent inneemt in het huishouden. Daaruit blijkt o.a. dat 40% één van de twee partners is in een huishouden dat bestaat uit twee partners met één of meer kinderen.

Tabel 2.12 Respondenten naar de plaats die men inneemt in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Plaats in het huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	513	13,4
Eén van de twee partners in een twee-partnerhuishouden zonder kind(eren)	1.305	34,2
Eén van de twee partners in een twee-partnerhuishouden met kind(eren)	1.547	40,6
Hoofd van een één-oudergezin	203	5,3
Kind in een twee-partnerhuishouden met kind(eren)	173	4,5
Kind in een één-oudergezin	55	1,4
Anders	19	0,5
Subtotaal	3.815	100,0
Geen antwoord	134	
Totaal	3.949	

Tabel 2.13 geeft aan dat ruim een derde van de respondenten deel uit maakt van een huishouden dat bestaat uit twee personen. Zij vormen daarmee de meest voorkomende categorie.

Tabel 2.13 Respondenten naar grootte van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden dat het huishouden telt	Absoluut	In %
Een	513	13,4
Twee	1.440	37,7
Drie	729	19,1
Vier	807	21,1
Vijf	255	6,7
Zes	60	1,6
Zeven	10	0,3
Acht	3	0,1
Negen	1	0,0
Subtotaal	3.818	100,0
Geen antwoord	131	
Totaal	3.949	

## 2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort

Tabel 2.14 laat zien dat het merendeel van de respondenten deel uitmaakt van een huishouden waarvan twee leden een inkomen hebben.

Tabel 2.14 Respondenten naar het aantal personen met een inkomen in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden met een inkomen	Absoluut	In %
Een	1.143	30,3
Twee	2.177	57,7
Drie	322	8,5
Vier	111	2,9
Vijf	14	0,4
Zes	5	0,1
Zeven	1	0,0
Subtotaal	3.773	100,0
Geen antwoord	176	
Totaal	3.949	

Tabel 2.15 laat zien hoe de frequentieverdeling is van het netto-maandinkomen van het huishouden waarvan de respondent deel uitmaakt.

Tabel 2.15 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 501,-	22	0,7
€ 501,- t/m € 1.000,-	147	4,6
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	323	10,2
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	459	14,5
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	436	13,8
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	461	14,6
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	470	14,9
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	351	11,1
> € 4.000,-	493	15,6
Subtotaal	3.162	100,0
Weet niet	502	
Geen antwoord	285	
Totaal	3.949	

Tabel 2.16 geeft de inkomensverdeling nogmaals maar nu zijn de negen klassen van tabel 2.15 samengenomen tot drie klassen.

Tabel 2.16 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 2.001,-	951	30,1
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	897	28,4
> € 3.000,-	1.314	41,6
Subtotaal	3.162	100,0
Weet niet	502	
Geen antwoord	285	
Totaal	3.949	

## 2.8 Etniciteit

Tabel 2.17 laat zien dat 9% van de respondenten zich (vooral) tot één van de niet-Nederlandse bevolkingsgroepen rekent.

Tabel 2.17 Respondenten naar etniciteit, absoluut en in %.

De bevolkingsgroep waartoe respondent zichzelf vooral rekent	Absoluut	In %
Nederlandse	3.539	91,1
Surinaamse	94	2,4
Antilliaanse/Arubaanse	25	0,6
Indonesische/Nederlands Indische	72	1,9
Andere	153	3,9
Subtotaal	3.883	100,0
Geen antwoord	66	
Totaal	3.949	

## 2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken

In deze paragraaf worden, zonder begeleidend commentaar, enkele kruistabellen gepresenteerd waarin steeds twee kenmerken van de respondenten met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 2.18 Respondenten: opleidingsniveau, naar leeftijd, in %.

Opleidingsniveau *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Laag	19,3	17,8	26,2	36,9	56,4	32,3
Midden	49,5	42,1	41,7	29,3	21,0	35,3
Hoog	31,3	40,2	32,1	33,8	22,6	32,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	483	535	782	1.279	544	3.623

\*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.



Tabel 2.19 Respondenten: opleidingsniveau, naar geslacht, in %.

Opleidingsniveau *)	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Laag	27,5	36,3	32,4
Midden	34,9	35,6	35,3
Hoog	37,6	28,1	32,4
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.621	2.019	3.640

\*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.20 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar leeftijd, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Ja	80,9	87,9	85,7	67,2	7,1	66,6
Nee	19,1	12,1	14,3	32,8	92,9	33,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	517	564	825	1.343	605	3.854

Tabel 2.21 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar leeftijd, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Leeftijd				Totaal
	18-29	30-39	40-49	50+	
20 of minder	28,3	10,6	17,1	19,0	18,3
21 t/m 39	39,6	50,2	48,8	46,4	46,7
40 of meer	32,2	39,2	34,1	34,7	35,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	407	482	683	897	2.469

Tabel 2.22 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar geslacht, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Ja	70,1	63,7	66,5
Nee	29,9	36,3	33,5
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.715	2.161	3.876

Tabel 2.23 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar geslacht, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
20 of minder	8,0	27,4	18,3
21 t/m 39	31,6	59,8	46,7
40 of meer	60,4	12,8	35,0
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.157	1.323	2.480

Tabel 2.24 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar opleidingsniveau, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
Ja	47,3	74,3	79,5	67,2
Nee	52,7	25,7	20,5	32,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.175	1.282	1.173	3.630

\*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.25 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar opleidingsniveau, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
20 of minder	26,6	20,7	10,3	18,0
21 t/m 39	42,9	47,6	47,6	46,5
40 of meer	30,6	31,7	42,1	35,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	527	920	904	2.351

\*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

### 3. HUISHOUDENS

De tabellen in dit hoofdstuk geven informatie over de Zoetermeerse huishoudens. U dient zich er rekenschap van te geven dat deze informatie van niet meer dan indicatieve aard is. Dat komt niet alleen omdat ze afkomstig is van steekproefonderzoek maar ook omdat, zoals in de inleiding en in bijlage 4 is uiteengezet, voor het verkrijgen van de informatie het personenbestand moest worden omgezet in een huishoudensbestand.

De informatie in dit hoofdstuk heeft alleen betrekking op de vier huishoudenstypen die in tabel 3.1 staan vermeld.

#### 3.1 Type en grootte van het huishouden

Van de Zoetermeerse huishoudens bestaat, volgens de (bewerkte) uitkomsten van de omnibusenquête, 36% uit twee partners met één of meer kinderen. Waarmee dit het meest voorkomende type is. Zie tabel 3.1.

Tabel 3.1 Huishoudens naar type, in %.

Type huishouden	In %
Alleenstaande	23,9
Twee partners, zonder kind(eren)	30,5
Twee partners, met kind(eren)	36,1
Eén-oudergezin (=één volwassene met kind(eren))	9,5
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.568

Tabel 3.2 laat zien dat het aandeel Zoetermeerse huishoudens dat bestaat uit twee personen kan worden geraamd op 35%. Naar huishoudensomvang is dit de grootste categorie.

Tabel 3.2 Huishoudens naar grootte, in %.

Aantal leden van het huishouden	In %
Een	24,2
Twee	35,2
Drie	16,9
Vier	17,3
Vijf	4,9
Zes	1,2
Zeven	0,2
Acht	0,1
Negen	0,0
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.521

### 3.2 Leeftijd van de representant

De representant van het huishouden is degene die de enquêtevragen heeft beantwoord. Bij de tweepartnerhuishoudens (al of niet met kinderen) is dat één van de twee partners. Bij de één-oudergezinnen, en uiteraard bij de éénpersoonshuishoudens, is het hoofd van het huishouden de representant.

Tabel 3.3. geeft de verdeling van de huishoudens naar de leeftijd van de representant.

Tabel 3.3 Huishoudens naar leeftijd van de representant, in %.

Leeftijd	In %
18-29	8,5
30-39	14,8
40-49	22,6
50-64	36,4
65+	17,6
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.531

### 3.3 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de huishoudens over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 3.4 Huishoudens naar woonwijk, in %.

Wijk *)	In %
Centrum	17,4
Meerzicht	12,2
Buytenwegh de Leyens	17,2
Seghwaert	14,4
Noordhove	7,1
Rokkeveen	17,3
Oosterheem	13,7
Industriegebied	0,4
Buitengebied	0,2
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.417

\*) De tabel telt negen van de tien Zoetermeerse wijken. In één wijk (Hoofdweg) woont geen van de betreffende (3.417) respondenten.

Tabel 3.5 Huishoudens naar woonbuurt, in %.

Buurt *)	In %
Dorp	5,0
Stadscentrum	3,7
Palenstein	4,5
Driemanspolder	4,3
Meerzicht-West	7,3
Meerzicht-Oost	4,9
Buytenwegh	8,3
De Leyens	8,9
Seghwaert-Zuid-West	5,6
Seghwaert-Noord-Oost	8,8
Noordhove-West	2,8
Noordhove-Oost	4,3
Rokkeveen-West	7,3
Rokkeveen-Oost	10,0
Oosterheem-Zuid-West	3,4
Oosterheem-Noord-Oost	10,3
Rokkehage c.a.	0,1
Lansinghage c.a.	0,1
Zoeterhage c.a.	0,0
Hoornerhage c.a.	0,1
Balijbos	0,0
Westerpark c.a.	0,0
Buitengebied-West	0,1
Van Tuylpark	0,0
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.417

\*) De tabel telt slechts 24 van de 35 Zoetermeerse buurten. In de overige 11 buurten woont geen van de betreffende (3.417) respondenten.

### 3.4 Inkomen

Volgens tabel 3.6 kan het aantal Zoetermeerse huishoudens waarvan twee leden een inkomen hebben, geschat worden op 51%. De meeste andere zijn aangewezen op één inkomen.

Tabel 3.6 Huishoudens naar aantal personen met een inkomen, in %.

Aantal personen met een inkomen	In %
Een	41,9
Twee	50,5
Drie	5,8
Vier	1,5
Vijf	0,2
Zes	0,1
Zeven	0,0
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.463

Tabel 3.7 geeft inzicht in de verdeling van de Zoetermeerse huishoudens over de negen onderscheiden inkomensgroepen. In tabel 3.8 zijn deze samengevoegd tot drie klassen.

Tabel 3.7 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 501,-	0,5
€ 501,- t/m € 1.000,-	6,5
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	12,5
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	16,8
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	14,0
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	13,7
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	13,2
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	9,6
> € 4.000,-	13,4
Totaal	100,0
Aantal respondenten	2.952

Tabel 3.8 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 2.001,-	36,2
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	27,7
> € 3.000,-	36,1
Totaal	100,0
Aantal respondenten	2.952

### 3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken

Deze paragraaf bevat, zonder begeleidend commentaar, enkele kruistabellen waarin steeds twee kenmerken van de huishoudens met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 3.9 Huishoudens: aantal personen met een inkomen, naar type huishouden, in %.

Aantal personen met een inkomen	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eén-oudergezin	
Een	100,0	18,7	13,4	73,2	41,9
Twee	-	81,3	66,5	23,2	50,4
Drie of meer	-	-	20,1	3,5	7,7
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	513	1.229	1.523	198	3.463

Tabel 3.10 Huishoudens: inkomen, naar type huishouden, in %.

Inkomen *)	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eén-oudergezin	
< € 2.001,-	70,2	22,0	14,3	70,7	36,2
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	23,6	32,4	28,3	21,8	27,7
> € 3.000,-	6,2	45,5	57,5	7,5	36,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	453	1.052	1.273	174	2.952

\*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.11 Huishoudens: inkomen, naar leeftijd van de representant, in %.

Inkomen *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
< € 2.001,-	43,3	28,8	33,9	31,6	50,9	36,2
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	26,1	25,4	24,1	29,7	30,4	27,6
> € 3.000,-	30,6	45,8	42,0	38,7	18,7	36,2
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	250	450	661	1.079	488	2.928

\*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.12 Huishoudens: inkomen, naar woonwijk, in %.

Wijk **)	Inkomen *)			Totaal	Aantal respondenten
	< € 2.001,-	€ 2.001,- t/m € 3.000,-	> € 3.000,-		
Centrum	50,0	26,3	23,7	100,0	460
Meerzicht	51,8	26,4	21,8	100,0	307
Buytenwegh de Leyens	36,2	27,6	36,2	100,0	492
Seghwaert	32,0	30,5	37,5	100,0	412
Noordhove	31,6	23,1	45,3	100,0	205
Rokkeveen	24,5	29,1	46,4	100,0	542
Oosterheem	29,6	25,7	44,8	100,0	394
Totaal	36,5	27,4	36,1	100,0	2.812

\*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

\*\*\*) Exclusief de wijken Industriegebied en Buitengebied.



# BIJLAGEN



## Bijlage 1.

### Gedeelte van de vragenlijst van de omnibusenquête 2010.

Betreft alleen de vragen over de persoonlijke gegevens van de respondent.<sup>1</sup>

**93. Bent u een man of een vrouw?**

- 1. man
- 2. vrouw

**94. Wat is uw leeftijd?**

..... jaar

**95. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?**

- 1. geen
- 2. lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
- 3. middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)
- 4. hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
- 5. lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
- 6. middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
- 7. hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
- 8. wetenschappelijk onderwijs
- 9. anders, namelijk: .....
- 10. weet niet

**96. Verricht u momenteel betaald werk?**

(Ook als het maar voor enkele uren per week is of voor een korte periode)

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 98

**97. Hoeveel uur per week verricht u gewoonlijk betaald werk?**

..... uur per week

**98. Welke van onderstaande situaties is op u het meest van toepassing?**

LET OP: het 'meest', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk
- 2. werkzoekende zonder werk
- 3. student of scholier
- 4. werkzaam in eigen huishouding
- 5. gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier
- 6. arbeidsongeschikt of invalide
- 7. verricht vrijwilligerswerk
- 8. iets anders, namelijk: .....

---

<sup>1</sup> De vraagnummering is die uit het witte enquêteformulier.

**99. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?**

- 1. alleenstaande → ga naar vraag 103
- 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 102
- 3. twee partners, met kind(eren)
- 4. éénoudergezin (= één volwassene met kind(eren))
- 5. anders, namelijk: .....

**100. Wat is uw plaats in het huishouden?**

- 1. één van de twee partners
- 2. hoofd van het éénoudergezin
- 3. kind
- 4. anders, namelijk: .....

**101. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?**

..... personen

**102. Hoeveel personen van uw huishouden hebben een inkomen?**

..... personen

**103. In welke klasse valt momenteel het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van uw huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd?**

LET OP: -vakantiegeld en onregelmatige toelagen niet meerekenen.  
-het gaat om niet meer dan een ruwe schatting!

- 1. minder dan € 501,-
- 2. € 501,- t/m € 1.000,-
- 3. € 1.001,- t/m € 1.500,-
- 4. € 1.501,- t/m € 2.000,-
- 5. € 2.001,- t/m € 2.500,-
- 6. € 2.501,- t/m € 3.000,-
- 7. € 3.001,- t/m € 3.500,-
- 8. € 3.501,- t/m € 4.000,-
- 9. € 4.001,- of meer
- 10. weet niet

**104. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf vooral?**

LET OP: 'vooral', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. Nederlandse
- 2. Surinaamse
- 3. Antilliaanse/Arubaanse
- 4. Indonesische/Nederlands Indische
- 5. andere

## Bijlage 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons.

Voor de (schriftelijke) enquête zijn per 14 juli 2010 uit de bevolkingsadministratie drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeeders die per 1 september 2010 18 jaar of ouder waren en niet in een zogenaamd bijzonder woongebouw (zoals een bejaardenoord, gevangenis of een gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen woonden. Drie steekproeven, omdat het aantal vragen zo groot was dat het beter leek ze over drie vragenlijsten te verdelen, een wit, een geel en een groen. Het vragenblok over de persoonlijke gegevens is in elk van de drie formulieren opgenomen.

De vragenlijsten zijn, in de periode van 23 september t/m 15 oktober 2010, door een team van koeriers persoonlijk bij de mensen afgegeven en enkele dagen later weer opgehaald. Van de 6.000 benaderde personen hebben er 4.017 in voldoende mate meegewerkt (1.308 'witte', 1.334 'gele' en 1.375 'groene'). Voor het deel over de persoonlijke gegevens is de respons iets lager, namelijk 3.949 omdat 68 respondenten dit blok helemaal hebben overgeslagen. De respons voor dit onderdeel komt daarmee op 66%.

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproefeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht. Geconcludeerd kan worden dat de drie verdelingen enigermate van elkaar afwijken. De verschillen zijn echter niet zo groot dat ze aanleiding gaven de uitkomsten van de enquête daarvoor, via altijd discutabele herwegingen, aan te passen.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2010);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2011) ;
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht + leeftijd	Bevolking	Personen in steekproef	Respondenten
Man 18 < 30	10,0	9,7	5,4
Vrouw 18 < 30	9,7	9,8	7,9
Man 30 < 40	7,7	7,3	5,8
Vrouw 30 < 40	8,2	7,6	8,8
Man 40 < 50	9,3	9,0	8,0
Vrouw 40 < 50	10,4	10,5	13,5
Man 50+	21,2	22,8	24,9
Vrouw 50+	23,4	23,3	25,7
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal	95.168	6.000	3.879 *)

\*) 70 van de 3.949 respondenten hebben geslacht en/of leeftijd niet opgegeven.

### **Bijlage 3. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid.**

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 3.949 respondenten of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers (begin 2010 ruim 95.000 personen), kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid het getal uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn.

Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

Wanneer het gaat om ongewogen uitkomsten (in dit rapport zijn dat alleen de uitkomsten in hoofdstuk 2) kan de kans op een verkeerde schatting aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zouden worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle (3.949) respondenten 30% opvatting A aanhangt. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,6 en 31,4%.
- stel dat van alle respondenten er 50 gedrag X vertonen. Als van deze 50 personen 60% van het vrouwelijk geslacht is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag X vertonen tussen de 46,4% en 73,6% een vrouw is.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	Percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.200	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8
1.300	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
1.400	1,6	2,1	2,4	2,6	2,6
1.500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
1.600	1,5	2,0	2,2	2,4	2,5
1.700	1,4	1,9	2,2	2,3	2,4
1.800	1,4	1,8	2,1	2,3	2,3
1.900	1,3	1,8	2,1	2,2	2,2
2.000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
2.100	1,3	1,7	2,0	2,1	2,1
2.200	1,3	1,7	1,9	2,0	2,1
2.300	1,2	1,6	1,9	2,0	2,0
2.400	1,2	1,6	1,8	2,0	2,0
2.500	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0
2.600	1,2	1,5	1,8	1,9	1,9
2.700	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.800	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.900	1,1	1,5	1,7	1,8	1,8
3.000	1,1	1,4	1,6	1,8	1,8
3.100	1,1	1,4	1,6	1,7	1,8
3.200	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.300	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.400	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.500	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.600	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6
3.700	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6
3.800	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6
3.900	0,9	1,3	1,4	1,5	1,6
3.949	0,9	1,2	1,4	1,5	1,6

Benadrukt moet worden dat het bovenstaande alleen van toepassing is op ongewogen resultaten. Dat betekent dat voor de in hoofdstuk 3 vermelde resultaten, dus die op huishoudensniveau, geen nauwkeurighedsintervallen kunnen worden berekend.

#### **Bijlage 4.** **Vertaling van persoons- naar huishoudensniveau.**

De in dit rapport gepresenteerde uitkomsten op huishoudensniveau zijn op de volgende wijze bepaald.

De omnibus is een onderzoek onder individuen. Om uitkomsten op huishoudensniveau te kunnen berekenen, moest worden gewerkt met een specifiek deel van de respondenten, waarop bovendien een zogenaamde wegingsprocedure moest worden toegepast. Beide bewerkingen worden hieronder toegelicht.

Respondenten naar samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en naar de plaats die zij in dat huishouden innemen, absolute cijfers.

Nr.	Samenstelling van het huishouden	Plaats van respondent in het huishouden	Aantal
1	Alleenstaande	N.v.t.	513
2	Twee partners, zonder kind(eren)	N.v.t.	1.305
3	Twee partners, met kind(eren)	Eén van de twee partners	1.547
4	Eén-oudergezin	Hoofd	203
5	Twee partners, met kind(eren)	Kind	173
6	Eén-oudergezin	Kind	55
7	Twee partners, met kind(eren)	Onbekend	30
8	Eén-oudergezin	Onbekend	7
9	Anders	Anders	19
10	Onbekend	Onbekend	97
Totaal			3.949

De selectie van individuen is gemaakt aan de hand van bovenstaande tabel, waarin de 3.949 respondenten zijn ondergebracht in tien verschillende klassen. Deze klassifikatie is gebaseerd op de samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en op de plaats die zij daarin zelf innemen. Geselecteerd zijn alleen de (3.568) respondenten uit de eerste vier klassen. Daarvan is bekend dat ze, alleen of samen met een partner, aan het hoofd van het huishouden staan.

Nu nog de weging. Als we namelijk met de selectie zouden volstaan, maken we een fout. De huishoudens met twee partners aan het hoofd (categorie 2 en 3) zouden op die manier zijn oververtegenwoordigd. Want die huishoudens hebben een tweemaal zo grote kans gehad om in de (personen)steekproef van de omnibus te vallen als die van de categorieën 1 en 4. Dit is opgelost door deze twee groepen elk maar voor de helft 'mee te laten wegen' in de betreffende analyses. In technisch jargon: de respondenten uit die groepen hebben elk een wegingscoëfficiënt van 0,5 meegekregen. Die uit de andere twee categorieën is een coëfficiënt van 1,0 toegekend.